

Ban op 'nep-groene stroom'

24 april 2008 | Het Financieele Dagblad

Door: Veld, R. op het

Energiesector heeft door nieuwe Brusselse richtlijn tekort aan duurzame elektriciteit

Roy op het Veld

Amsterdam - De Europese Commissie maakt een einde aan de verkoop van 'nep-groene stroom'. Dat blijkt uit een ontwerp-richtlijn die volgende maand in het Europees Parlement wordt behandeld.

Minstens de helft van de groene stroom die aan Nederlandse huishoudens wordt verkocht, wordt niet in Nederland opgewekt. Energiebedrijven Essent, Nuon, Eneco en Oxxio kopen massaal groenestroomcertificaten uit landen als Noorwegen en Zweden, waar met waterkracht veel duurzame elektriciteit wordt opgewekt.

Volgens Carol Veldhuis, energiedeskundige bij adviesbureau Quintel, is er sprake van 'cosmetische groene stroom'. De Consumentenbond spreekt over 'nep-groene stroom'.

Quintel en de Consumentenbond gebruiken deze kwalificaties omdat als een consument besluit om groene stroom af te nemen, er door de leverancier alleen een certificaat hoeft te worden gekocht van een bestaande waterkrachtcentrale. Het stijgende verbruik van groene stroom leidt daardoor niet automatisch tot extra investeringen in duurzame energie.

De nieuwe richtlijn maakt daar een einde aan. Als de ontwerp-richtlijn wordt aangenomen, waar de meeste deskundigen van uitgaan, gaat er een streep door de Europese handel in groenestroomcertificaten.

Omdat er een overvloed aan groene certificaten beschikbaar is, kosten ze bijna niets. De prijs voor een certificaat voor een megawattuur groene stroom kost op dit moment 'een paar euro', stelt Peter Niermeijer van RECS International, de organisatie die de administratieve afwikkeling van de certificaten organiseert.

Een gemiddeld huishouden gebruikt dik 3 megawattuur per jaar. Door de lage prijzen voor de certificaten kunnen energiebedrijven groene stroom voor dezelfde prijs aanbieden als grijze stroom. 'De energieconcerns bedrijven in feite gratis groene marketing', stelt een criticus uit de sector.

De Nederlandse energiebedrijven, die in 2007 circa 21% van de beschikbare certificaten in Europa afnamen, kijken door de nieuwe richtlijn in 2010 tegen een tekort aan groene stroom aan. Ze hebben dan meer klanten voor groene stroom (op dit moment ongeveer 2,4 miljoen huishoudens) dan er aan duurzame energie wordt opgewekt.

Essent wekt 29% van zijn elektriciteit met duurzame bronnen op. 'Iets meer dan de helft produceren we zelf', zegt manager duurzaamheid Helma Kip. Als de handel in certificaten niet meer is toegestaan is dat 'heel erg lastig, want dan hebben we inderdaad een tekort', zegt Kip desgevraagd. Eneco is net als Essent voor 'ongeveer 50%' afhankelijk van import van groene certificaten.

Nuon haalt volgens een woordvoerder 'ongeveer twee derde' van zijn groene stroom via de certificatenroute uit het buitenland. Nuon ligt echter niet wakker van de nieuwe Europese regelgeving.

De ontwerp-richtlijn is veel te rigoreus, stellen de energiebedrijven. 'Als de vraag naar groene stroom stijgt, ontstaat er vanzelf schaarste', zegt Kip van Essent. Dan zullen de energiebedrijven gedwongen worden meer te investeren in de opwekking van groene stroom en zullen de prijzen van de certificaten stijgen.

Essent en Eneco lobbyen bij het Europarlement voor aanpassing van de richtlijn. Als ze bijvoorbeeld in Duitsland investeren in windmolens, willen ze de stroom in Nederland als 'groen' kunnen verkopen. 'We proberen ons verhaal in Brussel uit te leggen', zegt Kip van Essent. 'Maar dat valt niet mee.'

De energiebedrijven investeren ook in Nederland, maar de moeizame procedures rond vergunningen voor windmolenparken werpen een hoge drempel op.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de certificaten internationaal verhandelbaar zouden blijven. Landen als Duitsland en Spanje vreesden echter een run op hun lucratieve subsidiesysteem. Daarop besloot de Europese Commissie de grensoverschrijdende handel onmogelijk te maken.